

CvB stukken voor agenda Universiteitsraad

Overlegvergadering d.d. : 8 mei 2013

Commissievergadering : 17 april 2013

Agendapunt : Convenant UT – RUG en deelovereenkomst UT – RUG -
UMCG Technologie & Gezondheid

Bijgevoegde stukken : Convenant UT – RUG en deelovereenkomst UT – RUG -
UMCG Technologie & Gezondheid

Betrokken concerndirectie: S&B

Secretaris: Van Keulen

Portefeuillehouder: Brinksma

paraaf:

paraaf:

paraaf:

1. Status agendapunt:

Rol URaad:

- Ter informatie
- Ter advisering**
- Ter instemming
- Anders:

---

2. Eerder behandeld in:

Naam gremium:

Datum behandeling:

Naam agendapunt:

Conclusie toen:

---

3. Toelichting/samenvatting:

De RUG en de UT voeren al enkele jaren op bestuurlijk niveau regelmatig overleg om samenwerking op het gebied van onderwijs en onderzoek tussen de beide instellingen te initiëren, te ondersteunen en verder te intensiveren.

De Colleges van Bestuur achten het wenselijk om deze samenwerking op korte termijn te formaliseren door het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst op instellingsniveau. Het is het streven om onder deze samenwerkingsovereenkomst enkele overeenkomsten op deelgebieden, eventueel ook met andere partners, te sluiten. De bijgevoegde deelovereenkomst Technologie & Gezondheid met het UMCG is de eerste deelovereenkomst.

English Summary

The University of Groningen (RUG) and the University of Twente (UT) have been working together for a few years now. The boards are willing to formalize the collaboration in this agreement. The agreement Health and Technology, with the University Medical Centre of Groningen (UMCG) is part of this framework agreement.

---

4. (Voorgenomen) besluit CvB:

Gezien

Gehoord

Overwegende

Besluit het CvB:

Het College van Bestuur besluit de samenwerkingsovereenkomst UT – RUG vast te stellen alsmede de deelovereenkomst Technologie & Gezondheid (met het UMCG) en deze onder formeel voorbehoud van het advies van de Universiteitsraad te ondertekenen.

Meer specifiek besluit het College van Bestuur om in totaal k€ 100 vrij te maken voor het stimuleringsfonds en een aanspreekpunt voor het convenant Technologie & Gezondheid vanuit de UT aan te wijzen.

GRIFFIE URaad: (door griffie UR in te vullen)

Eerder in URaad aan de orde geweest?

Nee.

Ja, op

Conclusie toen:

Nadere toelichting: (Voor als presidium/griffier vindt dat één van bovengenoemde punten nadere toelichting behoeft)

.....
.....

Samenwerkingsovereenkomst RUG en UT

Partijen:

1. De Rijksuniversiteit Groningen, gevestigd te Broerstraat 5, 9712 CP te Groningen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door prof. dr. E. Sterken, Rector Magnificus, hierna 'RUG' te noemen;
2. De Universiteit Twente, gevestigd te Drienerlolaan 5, 7522 NB te Enschede, rechtsgeldig vertegenwoordigd door dr. A.H. Flierman, voorzitter van het College van Bestuur, hierna 'UT' te noemen.

OVERWEGENDE DAT:

- partijen, zoals ook is bevestigd in de Strategische Agenda van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, het belang onderkennen van een sterke (inter)nationale profilering van Nederlandse kennisinstellingen, onder meer via onderlinge samenwerking en afstemming;
- de financiering van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek steeds meer op (inter)nationaal niveau wordt verworven, de concurrentie hierbij verder toeneemt en door samenwerking via complementaire sterkten synergie kan worden gecreëerd.
- de RUG en de UT al enkele jaren op bestuurlijk niveau regelmatig overleg voeren om samenwerking op het gebied van onderwijs en onderzoek tussen de beide instellingen te initiëren, te ondersteunen en verder te intensiveren;
- via verdere samenwerking invulling kan worden gegeven aan individuele profilering door afstemming van speerpunten van hoogwaardig onderzoek en op efficiënte wijze een breed en excellent onderwijsaanbod op regionaal niveau in Noordoost Nederland blijvend kan worden aangeboden;
- de RUG en de UT het wenselijk vinden om onder deze samenwerkingsovereenkomst een aantal overeenkomsten op specifieke deelgebieden, eventueel ook met andere partijen, te sluiten;
- partijen hun onderling hierover gemaakte afspraken schriftelijk wensen vast te leggen.

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

Artikel 1   Doel

Met inachtneming van bovenbedoelde overwegingen is het doel van deze samenwerkingsovereenkomst:

1. het versterken en profileren van het gezamenlijke en complementaire aanbod van de RUG en de UT op het gebied van onderwijs, onderzoek, innovatie en valorisatie;
2. het verzorgen van een breed en excellent academisch onderwijsaanbod in Noordoost Nederland;
3. het versterken van de regionale en mondiale verankering van de RUG en de UT om langs die weg een bijdrage te leveren aan de verdere economische en sociale ontwikkeling van Noordoost Nederland.

Artikel 2 Samenwerking op deelgebieden

a. De samenwerking tussen de RUG en de UT zal inhoudelijk worden vormgegeven, waarbij het streven naar wetenschappelijke excellentie en de toepassing daarvan in de maatschappij voorop staat, door het op een aantal deelgebieden, eventueel ook met andere kennisinstellingen, sluiten van separate samenwerkingsovereenkomsten.

b. De RUG en de UT zullen onder andere op de volgende deelgebieden als bedoeld in het vorige artikellid gezamenlijke activiteiten ontplooiën:

- Technologie en Gezondheid (in samenwerking met het UMCG)
- Nanotechnologie
- Biobased Economy
- Groene Energie
- Watermanagement
- Ondernemerschap
- Lerarenopleidingen
- Infrastructuur (onder andere ICT)

c. In de tussen de RUG en de UT te sluiten nadere samenwerkingsovereenkomsten zullen partijen per deelgebied onder meer nadere afspraken maken over de gezamenlijk uit te voeren onderwijs- en onderzoeksactiviteiten, de uitwisseling van studenten en personeelsleden (hoogleraren en wetenschappelijke staf), het starten van gezamenlijke promotietrajecten en de financiering van de verschillende activiteiten en projecten.

Artikel 3 Bestuurlijk Overleg

a. Partijen komen minimaal twee maal per jaar bijeen voor uitwisseling op bestuurlijk niveau.

b. In dit Bestuurlijk Overleg komen onder andere de voortgang van de samenwerking en in het bijzonder de nadere samenwerkingsovereenkomsten op de in artikel 2 onder b genoemde deelgebieden aan de orde.

c. Per partij wordt ten behoeve van de uitvoering van deze samenwerkingsovereenkomst - onder andere in verband met de onderlinge afstemming en voorbereiding van het Bestuurlijk Overleg - een coördinator en/of contactpersoon aangewezen. De overkoepelende coördinatie wordt bij toerbeurt van twee jaar door één van de instellingen verzorgd en voor de periode 2013/2014 bij de RUG belegd.

Artikel 4 Overige bepalingen

a. *Communicatie*

Partijen zullen de communicatie over deze samenwerkingsovereenkomst samenhangend met interne besluitvormingstrajecten met elkaar afstemmen. Voorts zullen partijen de communicatie naar derden in goed onderling overleg met elkaar laten plaatsvinden.

b. *Preferred partnership*

De RUG en de UT beschouwen elkaar in verband met deze samenwerkingsovereenkomst als 'preferred partners'.

c. *Duur en beëindiging*

Deze overeenkomst treedt in werking op 10 april 2013 en wordt aangegaan voor een periode van drie jaar. Vervolgens wordt deze overeenkomst telkens met één jaar stilzwijgend verlengd. Na een periode van twee jaar wordt deze samenwerkingsovereenkomst door partijen geëvalueerd. Mede gebaseerd op de voortgang en evaluatie van de samenwerking kan worden besloten de samenwerkingsovereenkomst te wijzigen en/of aanvullende afspraken schriftelijk vast te leggen.

Aldus overeengekomen en ondertekend op 10 april 2013 te Groningen.

Rijksuniversiteit Groningen,

Prof. dr. E. Sterken
Rector Magnificus

Universiteit Twente,

Dr. A.H. Flierman
Voorzitter College van Bestuur

Samenwerkingsovereenkomst Technologie en Gezondheid

UMCG, UT en RUG

UNIVERSITEIT TWENTE.

rijksuniversiteit
 groningen

Universitair Medisch Centrum Groningen

PARTIJEN

1. Universitair Medisch Centrum Groningen, gevestigd te Hanzeplein 1, 9700 RB te Groningen, vertegenwoordigd door mr. J.F.M. Aartsen, voorzitter van de Raad van Bestuur, hierna genoemd UMCG;
  2. Universiteit Twente, gevestigd te Drienerlolaan 5, 7522 NB te Enschede, vertegenwoordigd door dr. A.H. Flierman, voorzitter van het College van Bestuur, hierna genoemd UT;
- en
3. Rijksuniversiteit Groningen, gevestigd te Broerstraat 5, 9712 CP te Groningen, vertegenwoordigd door prof. dr. E. Sterken, Rector Magnificus, hierna genoemd RUG.

OVERWEGINGEN

- UMCG, UT en RUG voeren al enkele jaren op bestuurlijk niveau regelmatig overleg. Het doel hiervan is samenwerking op het gebied van onderwijs en onderzoek te initiëren, ondersteunen en intensiveren. De Colleges van Bestuur van de RUG en UT hebben hun gezamenlijke ambitie voor verdere samenwerking geformaliseerd in de samenwerkingsovereenkomst RUG en UT d.d. 10 april 2013. Binnen deze samenwerking willen RUG en UT ook overeenkomsten sluiten op deelgebieden, eventueel samen met andere partners. De eerste deelovereenkomst is deze samenwerkingsovereenkomst Technologie en Gezondheid. Hierin bundelen RUG, UT en UMCG de krachten.

- Op het deelgebied Technologie en Gezondheid werken UMCG, RUG en UT al meerdere jaren succesvol samen. De samenwerkingspartners hebben een aantal sterke gemeenschappelijke kenmerken en werken in veel gevallen complementair aan elkaar. In het kader van de prestatie-afspraken (het profileringsbeleid van de samenwerkingspartners) wordt nu bestuurlijke afstemming gezocht in gezamenlijke activiteiten rond het thema Technologie en Gezondheid. Hierbij gaat het om onderzoek, onderwijs, innovatie en valorisatie. De samenwerkingsovereenkomst Technologie en Gezondheid moet leiden tot verdere profilering, intensivering en uitbreiding van de reeds bestaande samenwerking. Doordat de samenwerkingspartners reeds nauwe banden hebben met Duitse universiteiten in het grensgebied, waaronder Oldenburg en Münster, kan de samenwerking op termijn mogelijk worden uitgebreid met Duitse partners in de regio.
- UMCG, UT en RUG onderkennen het belang van een sterke (inter)nationale profilering van Nederlandse kennisinstellingen. In de strategische agenda van het ministerie van OCW komt dit belang ook duidelijk naar voren. Nederlandse kennisinstellingen kunnen zich sterker profileren als zij onderling samenwerken. Dankzij samenwerking kunnen speerpunten van onderzoek met elkaar afgestemd worden en kan de individuele profilering versterkt worden. Daarnaast kan door samenwerking een breed onderwijsaanbod op regionaal niveau efficiënt en blijvend worden aangeboden.
- Een gestructureerde samenwerking biedt een betere uitgangspositie bij het verkrijgen van Europese middelen voor onderwijs, onderzoek en innovatie. De financiering van wetenschappelijk onderzoek wordt steeds meer op (inter)nationaal niveau verworven en de concurrentie neemt hierbij verder toe. Door samenwerking kan via complementaire sterkten synergie worden gecreëerd. Multidisciplinair onderzoek en onderwijs dat inspeelt op de binnen Europa gedefinieerde Grand Societal Challenges, is een belangrijke voorwaarde om op Europees niveau financiering te verkrijgen.
- Samenwerking tussen universitaire instellingen en private partijen bevordert de kansen in het Nederlandse Topsectorenbeleid, met name voor de topsectoren Life Sciences and Health en HighTech Systems and Materials. Bovendien draagt de ontwikkelde kennis door samenwerking met het bedrijfsleven ook bij aan de verdere vergroting van de innovatiekracht van Noordoost-Nederland.
- De gezondheidszorg zal de komende jaren een grote transformatie doormaken. De vraag naar zorg neemt toe, onder meer vanwege de vergrijzing en de introductie van innovatieve medische technologieën. Dit resulteert in een autonome kostenstijging van ongeveer 4% op jaarbasis. Deze groei moet geacommodeerd worden in een tijdperk waarin een duidelijke behoefte is aan stringente kostenbeheersing. Dit beeld wordt bevestigd door meerdere publicaties, van onder meer het CPB, de WHO en de Gezondheidsraad over het belang van bijvoorbeeld medical devices¹.

---

¹ http://www.who.int/medical_devices/en/ en

<http://www.gezondheidsraad.nl/nl/adviezen/medische-producten-nieuw-en-nodig-een-investeringsagenda-voor-onderzoek-naar-innovatieve-en>

Om aan te sluiten bij deze maatschappelijke ontwikkeling, en het innovatieve potentieel volledig te benutten, is het van belang de samenhang te versterken tussen wat technisch kan en wat klinisch en maatschappelijk mogelijk is. Deze samenhang moet versterkt worden over de gehele keten, van fundamenteel onderzoek naar medische technologie tot toepassing in de kliniek. Het is hierbij onder meer de uitdaging om innovaties optimaal aan te laten sluiten bij de behoefte van de patiënt en de zorgverleners. UMCG, UT en RUG vervullen hierin een belangrijke rol, ook in de reeds bestaande samenwerking. Afstemming en een heldere focus zijn vereist om op dit gebied onderscheidend te zijn en te blijven. Daarnaast vraagt een succesvolle implementatie van innovaties een intensieve samenwerking tussen kennisinstellingen, klinieken, industrie en maatschappij.

- Naast het bestendigen van de reeds bestaande samenwerkingsinitiatieven worden in deze samenwerkingsovereenkomst gezamenlijk ontplooid initiatieven beschreven en verdere ambities geformuleerd. Ten slotte worden de bestuurlijke kaders uiteengezet.

Partijen komen het volgende overeen:

1. DOEL

Het doel van deze samenwerkingsovereenkomst Technologie en Gezondheid is een bestuurlijke krachtenbundeling en een verdere intensivering, versterking en nadrukkelijker profilering van gezamenlijke activiteiten op het gebied van onderzoek, onderwijs, innovatie en valorisatie rond het thema Technologie en Gezondheid. De concrete invulling van deze samenwerkingsovereenkomst kan per onderwerp/thema nader worden uitgewerkt in separate afspraken.

2. CENTRE FOR MEDICAL IMAGING NORTH EAST NETHERLANDS (CMI^{NEN})

Huidige stand van zaken

UMCG, UT en RUG werken sinds enkele jaren samen in het Center for Medical Imaging North-East Netherlands (CMI^{NEN}). Samen met Siemens is een Stichting opgericht om deze samenwerking verder vorm te geven. Bij het CMI^{NEN} zijn verder een groot aantal MKB-partners en het UMC St. Radboud Nijmegen betrokken.

De samenwerking betreft onderzoek naar en toepassing van nieuwe medische beeldvormingstechnieken bij de mens, evenals de bijbehorende kostenbatenanalyses. Het gaat om technologie die sterk bijdraagt aan snellere en betere diagnoses. Dit moet leiden tot effectievere behandeling op het gebied van de oncologie, cardiovasculaire aandoeningen en neurologie. Innovaties op dit terrein kunnen een directe en grote impact hebben op de kwaliteit van de zorg en de kosten van behandeling. Het CMI^{NEN} ontwikkelt en test onder andere

innovatieve contrasttechnieken, image-guided minimaal invasieve interventiemethodieken en hybride imaging systemen. Het patiëntgebonden, translationeel onderzoek neemt hierbij een belangrijke plaats in. Om hoogwaardige en gedetailleerde diagnostische mogelijkheden te koppelen aan passende therapeutische mogelijkheden, wordt ook onderzoek gedaan naar de verdere ontwikkeling van protontherapie.

Het CMI^{NEN} is een Center of Research Excellence (CoRE) binnen het NWO-programma Innovative Medical Devices Initiative NL (IMDI-NL). Het CMI^{NEN} heeft begin 2013, in het kader van een ZonMW IMDI call, een subsidie gekregen voor het versterken van de infrastructuur voor de uitvoering van de verschillende onderzoeksprojecten. Daarnaast zijn zowel UT als UMCG in het kader van financiering uit regionale fondsen een aantal gezamenlijke onderzoeksprojecten gestart.

Op 4 februari 2013 hebben UT en UMCG in dit kader ook nadere afspraken gemaakt over de uitvoering van klinische studies op de Twentse locatie van het CMI.

In het kader van een gehonoreerde ERC Advanced Grant is ook een samenwerking gestart tussen de afdeling Medische Oncologie van het UMCG en de instituten MIRA en MESA+ van de UT.

Vervolg initiatieven en ambities

Belangrijke uitdagingen voor de toekomst zijn:

- opgenomen en (mede)gefinancierd worden in de nationale 'grootschalige infrastructuur roadmap';
- uitbreiding van de samenwerking op Europees niveau in het kader van onder andere een Knowledge Infrastructure Center;
- verdere uitbreiding met andere internationale partners, zoals mogelijkheden om een partnerinstituut te worden in het kader van een Center for Research Education and Innovation met Skolkovo Tech.

3. SPRINT

Huidige stand van zaken

In het project SPRINT (Smart mobility devices with improved Patient Protheses Interaction) werken UMCG, RUG en UT samen met partners uit het MKB en private instellingen, zoals het Roessingh RRD.

Het doel van SPRINT is ouderen zo lang mogelijk mobiel te houden en daarmee de kosten van de gezondheidszorg terug te dringen. Er wordt trainingsapparatuur ontwikkeld om balans- en uithoudingsvermogen van vooral ouderen te verbeteren. Ook wordt apparatuur ontwikkeld om een deel van de revalidatie in de thuissituatie uit te voeren. Voor beide soorten apparatuur worden telemonitoring en serious gaming ingezet. Voor het innoveren van de behandel-mogelijkheden worden zogenoemde intelligente prothesen vanuit het patiëntenperspectief ontwikkeld. Hierbij is ook aandacht voor nieuwe vormen van training van de patiënt, waarbij uitgegaan wordt van discovery learning principes.

SPRINT is een Center of Research Excellence (CoRE) binnen het NWO-programma Innovative Medical Devices Initiative NL (IMDI-NL). Ook heeft SPRINT begin 2013, in het kader van een ZonMW IMDI call, subsidie gekregen voor het versterken van de infrastructuur voor de uitvoering van de verschillende onderzoeksprojecten. Daarnaast zijn regionale subsidies verworven.

Vervolg initiatieven en ambities

- De onderzoeksprojecten vanuit SPRINT zijn gericht op het ontwikkelen van producten en diensten die met name de zorg voor ouderen verbeteren. Dit past in het valorisatiebeleid van de partners en resulteert onder meer in het starten van spin-offs. Hierover maken UMCG, RUG en UT nadere separate afspraken.
- Er is een personele samenwerking gestart tussen de afdeling Gezondheidswetenschappen van het UMCG en de Faculteit Gedragwetenschappen van de UT. Op het terrein van de gezondheidspsychologie is de samenwerking op lopende projecten verstevigd door aanstelling van een dubbelhoogleraar. De ambitie is om gezamenlijk onderzoek te starten (via een multi-trial centre).
- Op het gebied van de Biomedische Technologie is een hoogleraar benoemd bij zowel de RUG (werkzaam in het UMCG) als de UT.
- De valorisatie wordt ondersteund vanuit de centra voor ondernemerschap aan zowel de RUG en het UMCG (onder andere SBGG) als de UT (Kennispark, NIKOS, Venture Lab International). Op dit gebied wordt ook samengewerkt aan de verdere ontwikkeling van het Health valorisatie ecosysteem. Dit gebeurt via de hoogleraar Ondernemerschap die zowel aan de UT als de RUG/(UMCG) werkt.
- Voor verdere productontwikkeling wordt voor SPRINT uitbreiding van de samenwerking gezocht met de Hanzehogeschool Groningen en de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden.

4. NEUROWETENSCHAPPEN

Huidige stand van zaken

De huidige onderzoeksschool Behaviour and Cognitive Neurosciences (BCN), bestaande uit onderzoekers van vijf Groningse faculteiten, werkt samen met onderzoekers van de UT. Er zijn al gezamenlijke promotietrajecten gestart.

Vervolg initiatieven en ambities

Er wordt een KNAW-erkenning voorbereid, waarbij de optie voorligt om als interuniversitaire onderzoeksschool erkend te worden. Deze onderzoeksschool kan ingebed worden in respectievelijk de Groningen Graduate School en de Twente Graduate School. Hierbij kunnen ook afspraken worden gemaakt over een intensieve samenwerking, roulatie van masterstudenten en uitwisseling van promovendi. Door de inbedding van de promotieopleidingen in de lokale Graduate School(s), worden de relevante researchmaster opleidingen onderdeel van het noodzakelijke continuüm van onderzoeksopleidingen. Opties om vervolgens ook internationale Graduate Schools te starten, kunnen dankzij deze verbreding beter benut worden.

5. REGENERATIEVE GENEESKUNDE

Huidige stand van zaken

Vanuit Groningen en Twente participeren meerdere onderzoekers in het NIRM-programma (Netherlands Initiative for Regenerative Medicine). Binnen NIRM wordt (stam)celbiologisch onderzoek gecombineerd met weefselkweek. Dit maakt het mogelijk om behandelingen op het gebied van regeneratieve geneeskunde te verbeteren en nieuwe therapieën te ontwikkelen. Dit publiek-private onderzoeksprogramma heeft 42 miljoen euro subsidie ontvangen en is gestart in 2011.

Partijen participeren ook gezamenlijk in het Diabetes Celvervangings Therapie Initiatief (DCTI). Mensen met diabetes type 1 kunnen dankzij transplantatie van de eilandjes van Langerhans weer zelf insuline aanmaken. Binnen dit project zullen biomaterialen ontwikkeld worden om deze celvervangings therapie verder mogelijk en beschikbaar te maken voor een groter aantal patiënten.

Vervolg initiatieven en ambities

Partijen hebben het voornemen om de samenwerking rond NIRM en DCTI te versterken en uit te bouwen. Op termijn kan dit uitmonden in het mogelijk vestigen van een KNAW-erkende onderzoeksschool.

6. ONDERWIJS

Huidige stand van zaken

Op het gebied van onderwijs vindt een frequente uitwisseling van studenten plaats. Dit is mede mogelijk doordat bij zowel de UT als de RUG een opleiding Biomedische Technologie aanwezig is. Er zijn meerdere RUG-studenten, die hun bachelor- of masteropdracht bij de UT uitvoeren en vice versa. Ook studenten van de Twentse opleidingen Technische Geneeskunde, Werktuigbouwkunde, Chemische Technologie en Industrieel Ontwerpen verrichten in Groningen hun stage-, bachelor- of masteropdracht. Groningse studenten Bewegingswetenschappen voeren onderzoeksprojecten uit aan de UT. Studenten Entrepreneurship van de RUG en de UT voeren over en weer onderzoeken uit naar valorisatie. Daarnaast geven docenten over en weer gastcolleges en zijn verschillende hoogleraren bij meerdere instellingen aangesteld.

Vervolg initiatieven en ambities

• Dubbele master

De mogelijkheid van een gezamenlijk nieuw opleidingstraject wordt onderzocht. Hiermee kunnen studenten zowel een master Geneeskunde als een master Technische geneeskunde halen. Binnen de bestaande masteropleidingen Geneeskunde en Technische geneeskunde worden hiervoor maatwerkopties geboden voor ambitieuze en getalenteerde studenten. Hierbij wordt gebruikgemaakt

van een schakeljaar. Vanzelfsprekend moeten beide varianten van de masteropleidingen voldoen aan de randvoorwaarden van het Raamplan Artsopleiding 2009 en het Competentieprofiel Academisch Opgeleide TM Professionals.

Het is denkbaar dat dit dubbele opleidingstraject uiteindelijk een extra inspanning in de master van 30-45 ECTS nodig maakt (exclusief een schakeljaar). Een voorstel voor de concrete uitwerking wordt medio 2013 verwacht.

- **Excellentietraject patiëntveiligheid**

Er komt een extracurriculair programma patiëntveiligheid. Het programma krijgt een omvang van 30 ECTS en is bedoeld voor excellente masterstudenten Geneeskunde en Technische geneeskunde. Een verplicht onderdeel van het programma is een op de praktijk gericht project, waarin een student Geneeskunde en een student Technische geneeskunde samenwerken. Het programma zal vernieuwend zijn, gebaseerd op inhoudelijk technologische en sociale concepten. Het is bedoeld om de student te stimuleren eigen oplossingen te creëren op het gebied van patiëntveiligheid. Studenten die dit extracurriculaire programma hebben gevolgd, kunnen in hun latere beroepsuitoefening ambassadeurs van patiëntveiligheid zijn. Dit programma zal voldoen aan de randvoorwaarden voor het Honours Masterprogramma van de RUG en UT (15 ECTS). Medio 2013 wordt de concrete uitwerking van het extracurriculaire programma gepresenteerd.

Partijen zullen zich inspannen om bij onderlinge uitwisseling van studenten te faciliteren in studentenhuisvesting.

7. CONSORTIUM VOOR VALORISATIE EN ONDERNEMERSCHAP

Huidige stand van zaken

Valorisatie van onderzoek is een belangrijk onderdeel van de samenwerking tussen UMCG, UT (met name MIRA) en RUG. Door samenwerking te zoeken met biomedische bedrijven kan de toepassing van nieuwe kennis in de gezondheidszorg worden versneld. Ook kan de werkgelegenheid in deze bedrijfstak worden vergroot.

Partijen hebben in een eerder stadium al een valorisatieplan opgesteld. Dit kan eraan bijdragen dat nieuwe kennis geschikt wordt gemaakt voor toepassing in nieuwe producten, processen en diensten.

In bestaande en nieuwe consortia, zoals CMI-NEN en SPRINT, wordt de ontwikkeling van nieuwe spin-offs actief bevorderd. Daarnaast wordt de innovatiekracht van bestaande bedrijven die participeren in deze consortia verbeterd. Dit gebeurt door de organisatie van bootcamps waar intensieve kennisuitwisseling plaatsvindt tussen academische en industriële onderzoekers. Voor een optimale interactie worden publiek-private samenwerkingen opgezet. Hierin wordt intensief samengewerkt met het regionale en (inter)nationale bedrijfsleven in de verschillende sub-domeinen van de Biomedische Technologie.

Vervolg initiatieven en ambities

- **Onderwijsprogramma**

Een essentieel onderdeel in het bovengenoemde valorisatieplan, is het ontwikkelen van een gezamenlijk onderwijsprogramma voor innovatie en ondernemerschap in de biomedische technologie. Hierin kunnen bijvoorbeeld BioMed Summer Schools georganiseerd worden. In het onderwijsprogramma worden vooral ondernemerschap en 'technische' skills aan elkaar gekoppeld. De onderwijsmodules zijn toegankelijk voor (startende) bedrijven, onderzoekers, ziekenhuizen en externe studenten in het bredere kennisnetwerk. Doel is de ondernemersgeest te verankeren in de gehele valorisatieketen.

- **Venture Lab International**

Het Venture Lab Twente project heeft een goede basis opgeleverd voor ontwikkeling van ondernemende competenties bij hightech bedrijven, waaronder gezondheidsgerelateerde bedrijven. De komende tijd wordt het ontwikkelde palet aan instrumenten uitgebreid naar gebiedsgerichte training en begeleiding in onder meer gezondheid. Hiervoor is aan beide universiteiten een hoogleraar benoemd die de wetenschappelijke leiding heeft over de ontwikkeling van dergelijke ecosysteem-onderdelen. Dit gebeurt binnen het verzelfstandigde Venture Lab International in nauwe samenspraak met de professionele valorisatieonderdelen van RUG, UT en UMCG (Kennispark op UT, Research & Valorisation en SBGG voor RUG en UMCG).

8. UITWISSELING PERSONEEL

De samenwerking tussen UMCG, UT en RUG wordt mede vormgegeven door uitwisseling van personeel 'met gesloten beurzen'. Hiervoor wordt als uitgangspunt gehanteerd een uitwisseling van 0,2 fte - 0,2 fte. In een aantal concrete situaties zijn dergelijke afspraken reeds gemaakt. In het kader van deze samenwerkingsovereenkomst worden bestaande afspraken geïnventariseerd en uitgebreid.

Gedurende de komende drie jaar hebben de samenwerkingspartners de ambitie deze personeelsuitwisseling jaarlijks uit te breiden met vijf uitwisselingen van 0,2 fte - 0,2 fte (hoogleraren en andere wetenschappelijke staf).

9. STIMULERINGSFONDS

1. De financiering van diverse initiatieven binnen de samenwerking vindt in grote mate 'in-kind' plaats. Ter stimulering van de intensivering van de samenwerking zijn de samenwerkingspartners bereid gedurende een periode van drie jaar in totaal € 200.000,- bij te dragen voor de diverse vervolginiciatieven. Hierbij nemen zowel RUG/UMCG als UT elk € 100.000,- voor hun rekening.

2. Een bijdrage uit het Stimuleringsfonds wordt toegekend op basis van een concreet voorstel inclusief begroting, conform de besluitvorming in het Bestuurlijk Overleg zoals genoemd in artikel 10 lid 2 van deze samenwerkingsovereenkomst.

10. INSTITUTIONELE KADERS

1. De samenwerkingspartners komen minimaal tweemaal per jaar bijeen voor uitwisseling op bestuurlijk niveau.
2. In dit Bestuurlijk Overleg komen onder andere de voortgang van de diverse projecten en initiatieven aan de orde. En wordt voorts een beslissing genomen over voorstellen voor het Stimuleringsfonds, zoals bedoeld in artikel 9 lid 2 van deze samenwerkingsovereenkomst.
3. Per instelling binnen deze samenwerkingsovereenkomst wordt een coördinerend directeur en/of één centraal aanspreekpunt aangewezen. Deze persoon wordt één dag per week vrijgesteld voor de uitvoering van deze samenwerkingsovereenkomst.
Overkoepelende coördinatie - onder meer voor onderlinge afstemming en voorbereiding van het Bestuurlijk Overleg - wordt als taak belegd bij RUG/UMCG.

11. OVERIGE BEPALINGEN

1. Communicatie

Partijen zullen de communicatie over deze overeenkomst samenhangend met interne besluitvormingstrajecten met elkaar afstemmen. Voorts zullen partijen de communicatie naar derden in goed onderling overleg met elkaar afstemmen.

2. Samenwerking met derden

UMCG, UT en RUG beschouwen elkaar in verband met deze samenwerkingsovereenkomst als preferred partners. Nadat de samenwerkingspartners overeenstemming hebben bereikt, kunnen andere kennisinstellingen eventueel toetreden tot deze samenwerkingsovereenkomst.

3. Duur en beëindiging

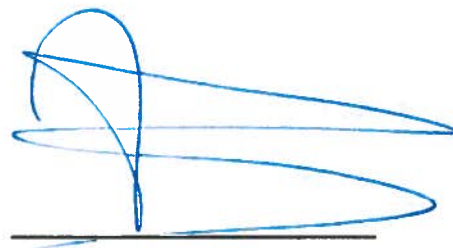
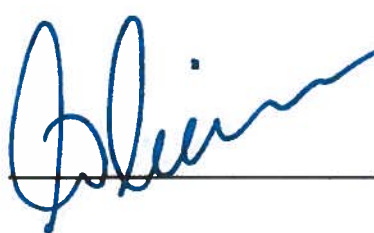
Deze overeenkomst gaat in per datum van de ondertekening en wordt aangegaan voor een periode van drie jaar. Vervolgens wordt de overeenkomst telkens met één jaar stilzwijgend verlengd. Na een periode van twee jaar wordt deze samenwerkingsovereenkomst door partijen geëvalueerd. Mede gebaseerd op de voortgang en evaluatie van de samenwerking, kan worden besloten de samenwerkingsovereenkomst te wijzigen en/of aanvullende afspraken schriftelijk vast te leggen.

Aldus overeengekomen en ondertekend op 10 april 2013 te Groningen.

Universiteit Twente

Rijksuniversiteit Groningen

Universitair Medisch
Centrum Groningen

Dr. A.H. Flierman
Voorzitter College van Bestuur

Prof. dr. E. Sterken
Rector Magnificus

Mr. J.F.M. Aartsen
Voorzitter Raad van Bestuur